

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Menippus sive dialogorum satyricorum centuria
inanitatum nostrativum speculum**

Andreä, Johann Valentin

Cosmopoli [i.e. Straßburg], 1618

36. Garvita Praedicatio

[urn:nbn:de:bsz:31-107424](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107424)

36. GRATVITA PRAEDI-
CATIO.

A. Siquis fortè Concionatoribus salaria auferat, putasne futuros, qui nobis gratuito prædicarent. *B.* Imò putasne futuros, qui tales susciperent, & alerent? *A.* Vtrumque dubium mihi est, utrumque tamen mihi spem permagnam facit: nam & Pauli similes aliquos, & Macedonū plurimos expectārim. *B.* Equidē si mores hodiernos videas, illi in res suas, ac decimas personales, prædiales & fortunales intentissimi sunt; hi vix, quod debent, bona fide exsolvant, tantum abest ut textoriam ibi persuadeas, vel liberale hic hospitium speres. *A.* Cum Mundum intueor, video Francisci, Flagellantium, Capucinatorū ordines numerosa imitatione assumptos, eorumq; totos exercitus alii. quod primis exordiis nemini fortassis credibile fuit, & unus ac alter, bene de hominibus mereri cupiens, tum laborare paratus desperet? *B.* Tu sane pro pastoribus mendicos nobis dabis, terræ mancipia. *A.* At Paulus pauperie nihil abiectior: gloriatur se gratuitum Evangelistam, neque metuit futuros verbi condignos præcones, sed magis veritaret lupos: nam ad emolumentum properant oēs, ad gratuitum laborē nullus accedit, nisi verè pius. *B.* Olim alia erat pastorum & populi concordia, alius & coniunctior opum usus, nunc nisi Magistratus obstaret, quotusquisque pagus Eccle-

GRATVITÀ PRÆDICATIO. 67

Ecclesiasten toleraret, nedum aleret? *A.* Qui de-
 tonfiones, & vitæ licentiam noverunt, non mi-
 rantur Pastores haud esse ea autoritate apud po-
 pulum, qua deberent: at verus amor nulla re pa-
 ratur efficacius quàm gratis, & bene merendo
 de omnibus, beneficentia cicurantur & ad ami-
 citiam alliciuntur etiam immanes feræ. *B.* De-
 scribe mihi talem aliquem. *A.* Faciam, non me-
 is, sed viri prudentissimi verbis. Finge mihi in-
 quit talem Ecclesiasten, qualem nos quærimus,
 qui se totum exponat iuvandis omnibus, plus-
 quam paterna, maternave sollicitudine pro sin-
 gulorum vigilans salute, docens ignaros, blande
 revocans errantes, erigens ægrotos, blande
 lugentes, opitulans afflictis, sublevans oppres-
 sos, nascentes Christo tradat, morientibus assi-
 deat, mortuos sepeliat, egenos soveat, oret pro
 salute omnium, in summa nul um pratercat
 expertem suæ beneficentiæ, atque hæc faciat
 tum constanter, tum alacriter pro his meritis ni-
 hil omnino petēs mercedis à quoquã, nō pecu-
 niã, nō obsequiũ, non gloriã quis obsequiã tã du-
 ræ mentis est, ut eiusmodi virum, non ut nu-
 men quoddam è cælo delapsum & amet & ve-
 neretur? tanta Charitas etiam malos compellit
 ad amorem mutuum, quod si qui sint qui tale
 m constanter odisse sustineant, quid aliud lu-
 cri fecerint, nisi ut ab omnib. iudicentur omni-
 bus feris efferatioris? Hæc sunt incantamenta
 multo efficacissima, hæc philtrea præsentissima
 ad conciliandum, nec ad conciliandum tantum, sed

PRÆDI.
 oribus salaria ab
 qui nobis gratiam
 sine futuro quærit
 Vtrumque cubum
 a mihi ipem pertu-
 miles aliquos, & Ma-
 m. B. Equidè l'ima
 res suas, ac decim
 rales intendunt
 nona fide exolvunt
 bi persuades, vel
 A. Cum Mundus
 ellantium. Caput
 ratione alium pro
 quod primis ex-
 fuit, & unus ac-
 cupiens, cum li-
 u lane pro patre
 ra mancipia
 etior: gloriatur
 que meruit detest-
 es, sed magis ore-
 pro pastores in
 unentum preparat
 ullus accedat sive
 storum & populi
 re opum vitiis, cum
 quocumque pag-
 Eate

sed etiam ad exorquendum hominum benevolentiam. Ita ille, quid tibi videtur? *B.* Vah Ecclesiasten fingitis, qualis nemo velit esse.

37. MARTYRIUM.

A. Vtrum tu firmitus Christianæ religionis fundamentum credis, tot populorumne & doctissimorum hominum consensum, & martyrum constantissimorum multitudinem? *B.* Nescio quid dicam: nam cum admirabile planè sit, tam simplicem, ut ita dicam, Christianorum credulitatem, contra humanæ sapientiæ rationes semper obtinere, & summos Philosophos confundere, minus id videtur, quod semper vita credideris, morte contestari. *A.* Ego verò, cum religionis curam paucissimis video committi, & homines magis plærunque vitæ, alimentorumque, quàm devotionis curiosos, ingens miraculum credo tam promiscuam, & numerosam utriusque sexus ad martyrium promptitudinem. *B.* Sane de martyrum sanguine non liceat nisi cum reverentia loqui, mihi tamen id admodum perplexum est, qui inter Anabaptisticos furores tot milleni homines admiranda plane & patientia, & alacritate, & conscientæ serenitate mortem subierint, quibus quod deliquerint & erraverint, persuaderi nō potuit. nec Religionis summa planè patuit, solùm impostorum aliquot somniis innixi sunt. Id quod suspicari me facit, facilius esse innocentem plebem ad lanienam perducere, quam cordatioribus religionis nostræ mysteria persuadere. *A.* Deploranda equidem sunt,

MA
que dixisti, at
nostra fidei
& Philosophi
mundo pot
iam, et mun
nam sectam
tari, tum in
robur mo
confessionis h
fit: *B.*
nam, mo
tactus esse n
& omnia p
religionis
A. Cred
necido, nel
tas, quas rati
tiora dicta
confessionum
studiosis no
ter quisque si
mæ religio
em sufficit.
sion ad tam ar
que hominum
viam cog
quas defen
38.
Nec tot pr
recentes,